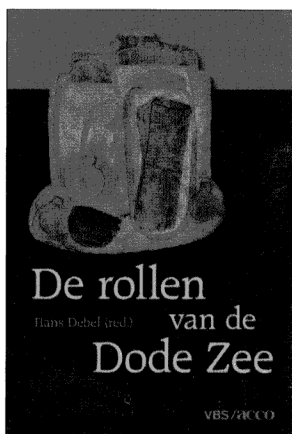

De Dode Zeerollen

Jezus als leider van de Qumran-secte, een Vaticaans complot om gevoelige informatie achter te houden, aan spannende theorieën geen gebrek sinds de vondst van de Dode Zeerollen, eind jaren veertig. Het heeft ook wel behoorlijk lang geduurd voordat de teksten toegankelijk werden voor onder-

zoek. Toch kwam dat vooral door toeval, kleingeestigheid en andere banaliteiten. Dit boek oogt als een vakantiepocket, maar bevat wetenschappelijke referaten, gehouden tijdens de Vliebergh-Sencieleergang in 2010, gewijd aan de Dode Zeerollen. De top van de Vlaamse en Nederlandse Qumrankunde komt erin aan het woord.

In het eerste deel, 'De vondsten uit de woestijn in hun context', gaan Hans Debel, Eibert Tigchelaar, Marc Vervenne en Albert Hogeterp in op de Dode Zeerollen zelf. Wat zijn het voor teksten, hoe oud zijn ze, waar komen ze vandaan? De werkelijkheid blijkt genuanceerder en gewoner dan de meeste mensen denken, maar juist daardoor mateeloos boeiend.

Het tweede deel, 'De Dode Zeerollen en het Oude Testament', bevat bijdragen van Hans Debel & Bénédicte Lemmelijn, Eibert Tigchelaar en Jacques van Ruiten. De rollen werpen licht op de samenstelling van het OT, vooral door de teksten die er niet in terecht zijn gekomen. Maar ook op de tekstontwikkeling, en dat dan juist door de teksten die er wel in staan.

In het kortere derde deel, 'De Dode Zeerollen en het Nieuwe Testament', onderzoeken Florentino García Martínez en Martijn Stegen het vroege jodendom als achtergrond van het NT. De slotsom van het boek luidt 'dat het "DNA" van het Tweede Tempeljodendom veel rijker en gevarieerder was dan men soms ge-

makshalve aanneemt en dat het rabbijnse jodendom en het christendom beide uit deze rijke voedingsbodem ontstaan zijn' (15, 331). Het is jammer voor de rest van de wereld, maar fijn voor ons, dat deze prachtige bundel in het Nederlands verschenen is. Nog fijner zou het geweest zijn, als er geld was geweest voor een paar mooie illustraties.

Arian Verheij

Hans Debel (red.), *De rollen van de Dode Zee*, Leuven: Acco 2011. 336 pag., € 22,50. ISBN 978 90 334 8591 6